

Wilko Johnsonin Suomen-kiertue

Wilko Johnsonin ei pitäisi enää olla elossa. Tammikuussa 2013 entisellä Dr. Feelgood -kitaristilla todettiin haimasyöpä. Johnson kieltäytyi hoidosta, ja lääkärit arvioivat hänellä olevan korkeintaan kymmenen kuukautta elinaikaa.

Kitaristi kohtasi tuomionsa ihailtavalla tyyneydellä. Hän teki myös Suomeen ulottuneen jäähyväiskierron ja viimeisen levynsä *Going Back Home* The Whon Roger Daltreyn kanssa.

Levy julkaistiin maaliskuussa 2014. Vastoin lääkäreiden ennustuksia Wilko Johnson oli yhä elossa, mutta oli vain ajan kysymys, milloin syöpä veisi hänestä voiton. Sitten tapahtui ihme.

Huhtikuussa 2014 Johnsonille tehtiin kokeellinen leikkaus, jossa poistettiin valtavan kolmen kilon painoinen kasvain. Leikkaus onnistui, ja Johnson kukisti syövän.

LIVE

68-vuotias kitaristi oli yllättävän kysymyksen äärellä: mitä nyt?

Näyttää siltä, että Johnson jatkaa entiseen malliin. Syyskuussa hän tekee pienen kiertueen Suomessa. Kitaristi esiintyy 23.9. Tampereen Klubilla, 24.9. Helsingin Tavastiassa, 25.9. Jyväskylän Lutakossa ja 26.9. Scandinavian Blues Party -festivaaleilla Kokkolassa.

Sopivasti samoihin aikoihin 17.–27.9. järjestettävillä Rakkautta ja anarkiaa -festivaaleilla nähdään Julien Templen ohjaama Johnson-dokumenttielokuva *The Ecstasy of Wilko Johnson*.

Dokumentin Ingmar Bergmanin Seitsemäs sinetti -elokuvaan viittaavassa kohtauksessa Johnson pelaa shakkia kuoleman kanssa. Kukaan meistä ei varmasti tule saamaan tuossa pelissä shakkimattia, mutta ainakin Johnsonin kohdalla peli jatkuu. ●

Chvrches: Every Open Eye

Skotlantilaisen synapopbändin Chvrchesin on täytynyt kasvaa aikuiseksi nopeasti. Vuonna 2011 perustettu yhtye teki ensijulkaisunsa *Neon Gold* -blogissa touku-kuussa 2012. Saman vuoden lopulla se pääsi viidennelle sijalle BBC:n tulevaisuuden musiikkitoivoja kartoittavassa *The Sound of 2013* -äänestyksessä.

Hype kasvoi läpi vuoden 2013 ja huipentui yhtyeen saman vuoden syyskuussa julkaisemaan debyyttilevyyn *The Bones of What You Believe*. Albumi keräsi kriitikoiden kiitokset ja nousi myyntilistoille. Chvrchesin kappaletta esiintyi niin FIFA 14 -videopelissä kuin *The Hunger Games: Mockingjay Part 1* -elokuvan soundtrackilla.

Suosio toi mukanaan myös epämiellyttäviä sivuvaikutuksia. Syyskuussa 2013 trion laulaja Lauren Mayberry kirjoitti *The Guardian* -lehteen jutun netissä kohtaamastaan ahdistelusta ja seksismistä. Asiallisen fanipostin lisäksi yhtye sai valtavat

määrät törkyviestejä ja suoranaisia uhkauksia. Suurin osa näistä oli suunnattu Mayberrille.

Kirjoitus synnytti aiheellista keskustelua naisten asemasta musiikkimaailmassa, mutta kirjoitti ahdistelijoilta myös yhä uhkaavampia viestejä. Mayberrä ei kuitenkaan hiljennetty. ”En ole mennossa minnekään. Antaa tulla, mulkut. Katsotaan, kuka räpäyttää silmiään ensimmäisenä”, oli hänen vastauksensa.

Tämän vuoden elokuussa Mayberry nosti jälleen internet-kommenttoijien naisvihan puheenaiheeksi.

Nämä kokemukset eivät ole suoranaisesti vaikuttaneet Chvrchesin syyskuun lopulla julkaistavaan *Every Open Eye* -albumiin, mutta yhtyeen hieno uusi single *Leave a Trace* uhkuu triolle tyypillistä uhmakkuutta. ”*You talk far too much / For someone so unkind*”, Mayberry laulaa ja kohtaa uhkaajansa silmästä silmään. Palavaa katsettaan hän ei käännä pois hetkeksikään. ●

LEVY

ELIOT HAZEL

Love & Mercy Rakkautta ja anarkiaa -festivaaleilla

Hulluutta, kuolemaa, surffaamista, rockia, sarjamurhaajia, huumetta ja epäilyttäviä psykoterapeutteja. The Beach Boysin ja Brian Wilsonin tarina on niin uskomaton, että se suorastaan vaatii päästä elokuvaksi.

Rakkautta ja anarkiaa -festivaaleilla Suomen ensi-iltansa saava Bill Pohladin ohjaama *Love & Mercy* ei ole ensimmäinen yritys kuvata tarinaa fiktioelokuvan muodossa. *Summer Dreams: The Story of the Beach Boys* (1990) ja *The Beach Boys: An American Family* (2000) olivat tv-elokuvilla tyypillisen mielikuvituksettomia. Vuonna 1996 ilmestyneessä *Grace of My Heart*issa Brian Wilson inspiroi nerokkaan mutta mielen-terveysongelmien piinaaman Jay Phillipsin hahmon.

Love & Mercy on kuitenkin ensimmäinen oikea yritys tuoda Wilsonin tarina valkokankaalle. Elokuva keskittyy kahteen Wilsonin uran käännekohtaan. Paul Dannon esittämä nuori Brian on 1960-luvulla luomisvoimiensa huipulla, mutta alkaa vähitellen menettää otettaan todellisuudesta.

Toinen puoli elokuvasta keskittyy 1980-lukuun, jolloin John Cusackin esittämä keski-ikäinen Wilson pyrittäessä pyristellä kontrolloivan psykoterapeutin Eugene Landyn (Paul Giamatti) kynsistä. Wilsonin apuna on hänen uusi rakkautensa Melinda Ledbetter (Elizabeth Banks).

MUU

Landy on kiistelty hahmo Wilsonin tarinassa. Hän pelasti potilaansa kuoleman porteilta, mutta lopulta Landyn jatkuvaa valvontaa edellyttänyt terapiamenetelmä johti terapeutin aseman törkeään väärinkäyttöön.

Landy hoiti Wilsonia ensimmäisen kerran vuosina 1975–76. Hän palasi Wilsonin terapeutiksi vuonna 1982, kun tämä oli ottanut yliannostuksen kokeita, alkoholia ja lääkkeitä. Tällä kertaa terapiaohjelma olisi entistä kontrollivamppi.

Landyn ansiosista Wilsonin fyysisen ja henkisen tilan koheni, mutta samalla terapeutti alkoi ottaa yhä tiukempaa otetta potilaansa elämästä. Landy vei osuuden Wilsonin kappaleiden kustannusoikeuksista, nimesi itsensä hänen soololevynsä vastaviksi tuottajaksi ja oli haamukirjoittamassa Wilsonin omaelämäkerran.

Lopulta yllääkitetty ja huumattu Wilson oli käytännössä Landyn vanki. Terapeutti puolestaan eli rockelämää potilaansa kustannuksella.

Toki tiedämme, että tarinalla on onnellinen loppu. 73-vuotias Wilson julkaisi viimeisimmän soololevynsä *No Pier Pressure* viime huhtikuussa. Ledbetterin kanssa hän ollut naimisissa vuodesta 1995 lähtien.

Elokuva ottaa nimensä Brian Wilsonin vuonna 1988 julkaiseman nimettömän soolodebyyttin aloittavasta kappaleesta *Love and Mercy*. Rakkautta ja armoa Wilson on toden teolla tarvinnut. Toivottavasti niitä riittää jatkossakin. ●